

Witten, 30.09.2025

Basın Bildirisi**Ahıska Türklerinin sorunları AP’de dile getirildi**

Avrupa Milletleri Federal Birliği (FUEN) Türk Azınlıkları/Toplulukları Çalışma Grubu (TAG) üyesi Milletlerarası Ahıska Türkleri Cemiyeti “VATAN” tarafından Avrupa Parlamentosu (AP) Milletvekili İlhan Küçük’ün (Renew Europe, Bulgaristan) ev sahipliğinde “Gürcistan’ın Avrupa ile Entegrasyonu: AB Standartlarına Uygunluk İçin Bir Ölçüt Olarak Ahıska Türkleri Sorunu” başlıklı konferans düzenlendi.

30 Eylül 2025 tarihinde Brüksel’de AP’de düzenlenen konferansta, Ahıska Türklerinin Gürcistan’daki Atayurtlarına dönüş sürecinde yaşadığı sorunlar ele alındı.

FUEN TAG Sekretaryası’ndan Deniz Servantie’nin moderatörlüğünde gerçekleştirilen konferansta VATAN Başkan Yardımcısı Fuad Pepinov, VATAN Dış İlişkiler Sorumlusu Ansar Usmanov, FUEN Akademik Danışmanı ve Azınlık Hakları Uluslararası Bağımsız Uzman Dr. Zora Popova ve FUEN Brüksel Ofisi Politika Danışmanı Johan Häggman konuşmacı olarak yer aldı.

Konferansta açış konuşmasını yapan AP Milletvekili İlhan Küçük, İkinci Dünya Savaşı sonrası birçok azınlık grubunun anavatanlarına geri dönmesine rağmen bu durumun maalesef Ahıska Türkleri için geçerli olmadığına dikkat çekerek, Gürcistan’ın Avrupa Birliği’ne (AB) katılım sürecinde Ahıska Türklerinin sorunlarının da mutlaka göz önünde bulundurulması gerektiğini kaydetti.

VATAN Başkan Yardımcısı Fuad Pepinov, 1944 yılında Sovyetler Birliği Lideri Josef Stalin imzalı bir kararla Gürcistan’da yaşayan Ahıska Türklerinin Orta Asya’ya sürgün edildiğini belirterek, savaşın bitmesine rağmen Ahıska Türklerinin Gürcistan’ın engellemeleri nedeniyle Atayurtlarına geri dönemediğini ifade etti. Bugün 3 kıtada ve 9 ülkede yaşayan Ahıska Türklerinin milli kimliğinin Gürcistan tarafından hala inkar edildiğini, “Gürcü Müslümanları” olarak tanımlandığını not eden Pepinov, Gürcistan’ın Ahıska Türklerinin 2007 tarihli geri dönüş yasası uyarınca yaptığı başvurularının çoğunu reddettiğini vurguladı. Pepinov, Gürcistan’ın AB’ye katılım sürecinde Ahıska Türklerinin sorunlarının dikkate alınması çağrısında bulundu.

VATAN Dış İlişkiler Sorumlusu Ansar Usmanov, 2007 yılında çıkarılan yasanın Ahıska Türklerini kağıt üzerinde tanımaya rağmen aslında bir “geri dönüşü engelleme yasası” olarak işlediğini, bu nedenle yıllardır süren geri dönüş sürecinin neredeyse hiçbir sonuç vermediğini söyledi. Birleşmiş Milletler (BM), Avrupa Konseyi ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) gibi uluslar üstü kuruluşların Gürcistan’ın yükümlülüklerini yerine getirmediğini defalarca teyit ettiğini ancak Gürcistan’ın uluslararası tavsiye ve çağrılarını görmezden geldiğini belirten Usmanov, Ahıska Türklerinin mağdur olarak tanınması ve geri dönüş yasası kapsamında vatandaşlık hakkının garanti edilmesi gerektiğini ifade etti.

FUEN Akademik Danışmanı ve Azınlık Hakları Uluslararası Bağımsız Uzman Dr. Zora Popova, Ahıska Türklerine benzer başka örneklerin Batı Balkanlarda da bulunduğunu dile getirerek, AB katılım araçlarının azınlık hakları kapsamında kullanılabileceğine işaret etti. Gürcistan’ın AB’nin katılım öncesi fonlarından yararlandığını hatırlatan Popova, somut sonuçlar için siyasi irade, hukuki altyapı ve AB finansmanı ile desteklenen bir yol haritasına ihtiyaç olduğunu kaydetti.

FUEN Brüksel Ofisi Politika Danışmanı Johan Häggman, AB antlaşmalarında azınlık haklarını açıkça belirten bir hukuki dayanağın bulunmadığını, Lizbon Antlaşması'nın AB Temel Haklar Şartı'nı yürürlüğe soktuğunu ancak söz konusu Şartı'nın kapsamının AB hukuku ile sınırlı olduğunu ve yeni yetkiler yaratmadığını not ederek, dil ve azınlık politikalarının AB Üye Devletlerinin yetkisinde olduğunu ve bu nedenle bu alanlarda AB'nin eylemlerinin sınırlı kaldığını ifade etti. Azınlıklara yönelik AB desteğinin çoğunlukla farkındalık, küçük ölçekli fonlar ve araştırmalardan ibaret olduğunu belirten Häggman, azınlıklara yönelik mali desteğin siyasi bir onay anlamına geleceğini, bundan ötürü Ahıska Türkleri gibi toplulukların AB politikası kapsamında büyük ölçüde desteklenmediğini kaydetti.